

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XIX № 112 (2528). • СУБОТА, 16 ВЕРЕСНЯ 1978 року. • Газета виходить з 1939 року
Ціна 2 коп.

НАГОРОДА ЗОБОВ'ЯЗУЄ

День 2 вересня був для воїнів нашого підрозділу особливо радісним. Цього теплого суботнього дня ми святкували свою значну трудову перемогу: підрозділові вручали перехідний Червоний прапор ЦК ВЛКСМ за успішне перевезення врожаю ранніх зернових у господарствах Кіровоградської області в серпні. Це вперше ми завоювали таку високу нагороду.

Переможами соціалістичного змагання стали бійці підрозділу, де командиром Анатолій Хохлов, а секретарем комсомольської організації Михайло Запотоцький. Шофери колони перевезли на полях Олександрійського району 40 тисяч тонн хліба, виробивши близько мільйона тонна-кілометрів. Крайшими з краєвих

зарекомендували себе водії Василь Калинський, Володимир Андрєєв, Василь Ліштований, Віктор Кудря, Микола Гринь та інші. Їх відзначено грамотами обкому комсомолу.

Вправними водіями, свідомими своєї великої місії — допомогти хліборобам зібрати щедрі урожаї — знають у підрозділі Юрія Мушака, Георгія Берсана, Віктора Кучина, Михайла Бондаря, Петра Гончара.

М. КОБЛАШЕВ,
старший лейтенант

ЧЕРВОНІ ВІХИ

• ЗАКІНЧИВСЯ КІННИЙ АГІТПОХІД «КОМСОМОЛЬСЬКИЙ ПОДВИГ», ПРИСВЯЧЕНИЙ 60-РІЧЧЮ ВЛКСМ

ТЕПЛИЙ ХЛІБ

Від села до села, з одного району в інший мандрує обласний кінний агітпохід «Комсомольський подвиг». Два автобуси, тачанка і вершники.

Найтепліше, найзахопленіше вітали жителі, звісно ж, кіннотників: підносили їм пишні жоржини і гладіолуси, червоні гвоздики і ніжнотелюсткові троянди, милувалися будівельським убранням іздців... Від літніх людей часто чулося: «Так і в громадянську було...» При вській нагоді вони підходили до вершників, розпитували про дорогу, згадували пережиті, нерідко оповідали про полеглих побратимів.

А то в селі Глодосі Новоукраїнського району із тихого, порослого спорихом дворика вийшла сива бабуса. Забачивши вершників, краєм білої хустки втерла сльозу:

— Брат мій... у громадянську... Брат отаким загинув...

Хлопці попустили повідди і якусь хвилину стояли мовчки. Незвично було молодим трактористам і комбайнерам, сикотарям і жонкам уособлювати легендарних кавалеристів, серед яких бачаться силуети Віталія Приманова, Миколи Щорса і Павла Корчагіна. Верхні, в будівельці, з гвинтією за плечем. Такими вони приходять із книжкою та фільмом, такими вони йдуть до сьогоднішньої молоді.

Старожилки пам'ятають: саме так, як кінні агітпоходівці сьогодні, були одягнені будівельці в громадянську війну і кавалеристи 5-ї гвардійської армії під час Великої Вітчизняної. Несли вони нову владу і визволення.

Тож не дивно, що всюди назустріч колоні агітпоходу швидкоували дівчата в українських національних костюмах із хлібом-сіллю на вишиванім рушничку.

— Прийміть вирощений нами хліб, — казали, низько вклоняючись.

І такий хліб особливо дорогий.

На мітингу в Новоукраїнці перший секретар райкому ЛКСМ України Олег Іщенко говорив:

— Кожна четверта тонна збіжжя в районі — комсомольська.

— Раді звітувати вам, — казав Іван Федорович Карамелак, заступник голови колгоспу імені Г. Димитрова Вільшанського району, — комсомольці душою вболівали за щогорічний урожай. Перше місце в господарстві посів у соціалістичному змаганні шоферів молодий водій Іван Луков, а третє — Павло Опря. Добре помічниками спілчани Віталій Базиков та Микола Яковлев. Тож і наш хліб — комсомольський.

Розчулено поблизкували очі колишнього учасника підпільної комсомольської організації «Спартак» Володимира Романовича Тиховського. Адже донині хліборобствує в рідній Красногірці, пам'ятає, яким дорогим був шмат чорного хліба у війну.

Партизанському загону «Південний» пресудити постачав староста села, підпільник Захар Пилипович Волощук. Він навантажував підводи нібито для німців, а за селом звертав на лісову дорогу.

(Закінчення на 2-й стор.)

ЩОБ ЕФЕКТИВНІШЕ

Групкомсорт третьої молочно-товарної ферми колгоспу «Перше травня» Валентина Єпішева розуміла: власним прикладом треба доводити постійно, день у день, що працювати в ювілейному комсомольському році всі повинні з повною віддачею, на совість. І тому взяла особисте соціалістичне зобов'язання — надіти від кожної корови не менш як по 3600 кілограмів молока.

За вісім з половиною місяців Валя Єпішева виконала зобов'язання. Їй довелося переглянути свої наміти. Досягнутий успіх тваринниця присвячує річниці нової Конституції СРСР, а до дня 60-річчя Ленінського комсомолу вона хоче довести надій від корови до 4000 кілограмів.

Микола Кравченко і Микола Маруценко дуже дбайливо готувалися до «зелених жнив». Не один день ретельно лагодили свій КС-2,6, регулювали роботу кожного вузла. Тепер машина віддає своїм господарям ритмічну роботу, безвідмовність. Щоправда, це не значить, що коли вдало почали косячити кукурудзу, то вже й не заглядають до комбайна. Навпаки, щоранку не заїжджують у загінку, поки не змастять третьох деталей механізмів, не

підтягнуть кріплення, не відрегулюють ножів тощо. І вечері, чи то лас пізно вночі, як уже закінчують робочий день, не поспішають на відпочинок, поки не оглянуть комбайна. Це вже правилом стало.

А їм не дають зайвої хвилини простоти під час робочого дня водії тракторів Т-150 Василь Наконечний, члени комсомольсько-молодіжної бригади по заготівлі кормів Валентин Оргіян, Володимир Кашов, Микола Кличко, Володимир Загребельний та інші молоді шофери і трактористи. Лише Наконечний за день транспортує до силосних траншей 150—160 тонн зеленої маси.

Трудівники радгоспу «Кіровоградський» поспішають закінчити силосування кукурудзи, бо незабаром сповниться річниця з дня прийняття нової Конституції Союзу РСР, а вони зобов'язалися до цієї дати виконати основну масу осінніх польових робіт, заготовити півторарічний запас кормів. Тож нині йде напружена боротьба за високі темпи і якість силосування.

В. ЧАБАНЕНКО,
завідуючий відділом комсомольських організацій Маловисківського райкому комсомолу, член корпункту.

ЧЕРВОНІ ВІХИ

(Закінчення).

Поч. на 1-й стор.

Щоб порадувати товаришів, захоплював кілька щойно вижитих дружинок з печі паланиць. Аби не вихолонули, обгортав у трапичину і ховав у мішок із зерном.

Нестало Захара Пилиповича, разом із сім'єю його вбили фашисти, але й сьогодні ветерани «підденного» згадують теплий волохувий хліб...

Під час короткого привалу Володимир Романович поволив рушити з В. О. Верхоланцевим до поля озимих, удвоє оглянули перші сходи.

— А й наш коровай теплий, — гукнув від автобуса водій Анатолій Захаренков, розгортаючи вишиваний рушник. — Ходіть сюди!

Теплий хліб. Скільки ж треба теплоти людської, аби виплекати його, аби заступити грудьми, аби запозвісти нащадкам!...

ІЗ ЩОДЕННИКА: ДЕНЬ ДРУГИЙ І ТРЕТІЙ

Другий день агітпоходу можна назвати днем приємних сюрпризів. Усе почалося з того, що на межі Добровеличківського району колонну зустріли вершники в білих вишиванках, із червоним прапором. Сценарієм походу це не передбачалося, і кіннотники перекидалися жартами:

— Чи не засідка, буває?

— Атож. І ч, як стрімко сюди мчать!

Другий секретар Микола Чайка та інші працівники Добровеличківського райкому ЛКСМ України цікаво спланували маршрут агітпоходу через свій район. Агітзагонівці зустрічалися з жителями сіл на мітингах, про героїчне минуле Ленінського комсомолу ветерани читали лекції. Командир кінного загону Микола Яриненко розповідав про трудові

звитяги спілчан, ділився враженнями від зустрічей з ровесниками в місцевих колективах.

Члени агітпоходу почали збирання матеріалів та експонатів для обласного музею історії комсомолу. Житель села Тернового, ветеран війни Григорій Володимирович Романенко, передав майбутньому музею гімнастерку, в якій сховався бойовий дороги Вітчизняної.

Тепло зустріли вершників третього дня в селі Доброму Вільшанському району. Поряд з болгарками тут працюють татарки і українці, молдаване і росіяни. Наочно бачиться велика дружба народів, буденно-проста і піднесено-щира.

— Благодарямі!

— Спасибі!

— Дякуємо! — чулося на прощання.

ПЛОМІНЬ ПАМ'ЯТІ

Вихор споминів скоує уста. А хочеться висловити найразливіше і найзначніше... Поблиски вогнища вихолують з темряви уважні обличчя, націлені в нього оченята дівчаток і хлопчиків у піонерських галстуках. Треба їм щось сказати...

Як осінь листям, облетіло життя роками. І все було в ньому, і перший бій, і останній політ над Берліном. І золота зірка Героя Радянського Союзу, і біль втрати друга-плотиса... Героям же багаття на березі річки поблизу села Калитавого Вільшанського району висвічує Валерій Олександрович Верхоланцеву пройдений шлях. Здається, це племінний пам'ятник, негасимий вогонь, якого він має передати юним.

Розповідає. А говорити важко. Бо війна — то запечений згусток на серці, спогади про неї — розворушені рани. Шестиденна дорога агітпоходу ветеранів коштує нервів, великих душевних зусиль. Але щемна радість проймає, коли у вихрастих хлопчиків, струнких комсо-

мольчак пізнаєш себе, бачиш своє продовження...

Мабуть, такі ж почуття володіли В. Р. Тиховським на тематичному вечорі «Спартак» залишається жити і під час виступу агітаційно-художньої бригади Компаніївського Будинку культури. Чи будеш спокійним, коли на сцені зринають образи побратимів, котрі загинули, перемагаючи ворога?

Учасники походу дісталися села Кримок на Миколаївщині. Все тут дихає нетлінною пам'яттю про легендарних героїв підпільної комсомольської організації «Партизанська іскра», чудово виписаних в однойменній кіноповісті Олеса Гончара.

Вистручені ясени обабіч стежини до музею, піонери, юнарії і солдати на почесній варті біля меморіального комплексу.

Клен, що міцно вріс між бетонні плити... Коли почався хвилюючий мітинг, промовці виходили трохи наперед і опиняли-

ся під його кроною. Від порухів вітру з гілок злітало крильчасте насіння. Легіт підхоплював його і вихорив разом з першим опалим листям. Хтозна куди летить крильчасте сім'я і де проростає...

— Всі ми діти народу, сини і дочка землі рідної. І заведе з нею — в щасті і горі, — притишено мовив на тематичному вечорі Іван Павлович Герасименко, член штабу «Партизанської іскри», завідувач музею. — Згадує окупацію. Жили ми в страшному тумані, з болем у серці ченали визволення. Але не можна бути стороннім спостерігачами, коли поруч убивають, катують. Якщо в жилах твоїх не сукровиця, а кров — мушиш стати на священну борню за щастя матері і голодних дітей.

Ми були комсомольцями, і тепер нам не соромно дивитися людям в очі. Ми зробили, що змогли...

Час іде, скроні всіває сивина. Та підростає те, що має стати запорукою миру.

І відразу по цих словах в уяві знову зринав мітинг, не припинений навіть і з початком дощу... Поволі несуть гірлянди слави. До болю в очах, чітко видно обличчя солдатів з почесної варті. Не знати тільки що — сльозинка чи дощинка — збігла у нього по щоці...

У книзі відвізів музею «Партизанської іскри» члени агітпоходу написали: «Земля наша племінна

світаннями. Одвічні вони чарівні. Як і людина. Як і Людська Пам'ять».

Племінна пам'ять не підпадає під часові, бо найдорожча святиня передається у спадок з покоління в покоління, з роду в рід.

Серед учасників обласного кінного агітпоходу «Комсомольський подвиг» є ветерани, що кровю і сивиною своєю окупили сьогорішнє. Є й зовсім юні комсомольці, що тільки вступають у життя. Та всі ми низько вклоняємось немеркнучій пам'яті «Партизанської іскри». Жаринка комсомольського подвигу зігрівала і зворушує серця наші, окриляє, кличе до борні за щасливу будучину».

ІЗ ЩОДЕННИКА: ДНІ ОСТАННІ

Певно, настає час, коли слід згадати і самих вершників.

Говірко Володю Лапу, професійного, так би мовити, вершника. В останніх обласних бігах жокей виграв на коні За-става приз.

Спокійного симпатичного Миколу Єриненку, шофера колгоспу «Дружба» Новоукраїнського району.

І, звісно ж, Григорія Андрійовича Козловського (або просто дядю Жору), тренера Кіровоградської державної плеїнної станції. Для решти вершників він — авторитет незалежний. Бо, по-перше, сам

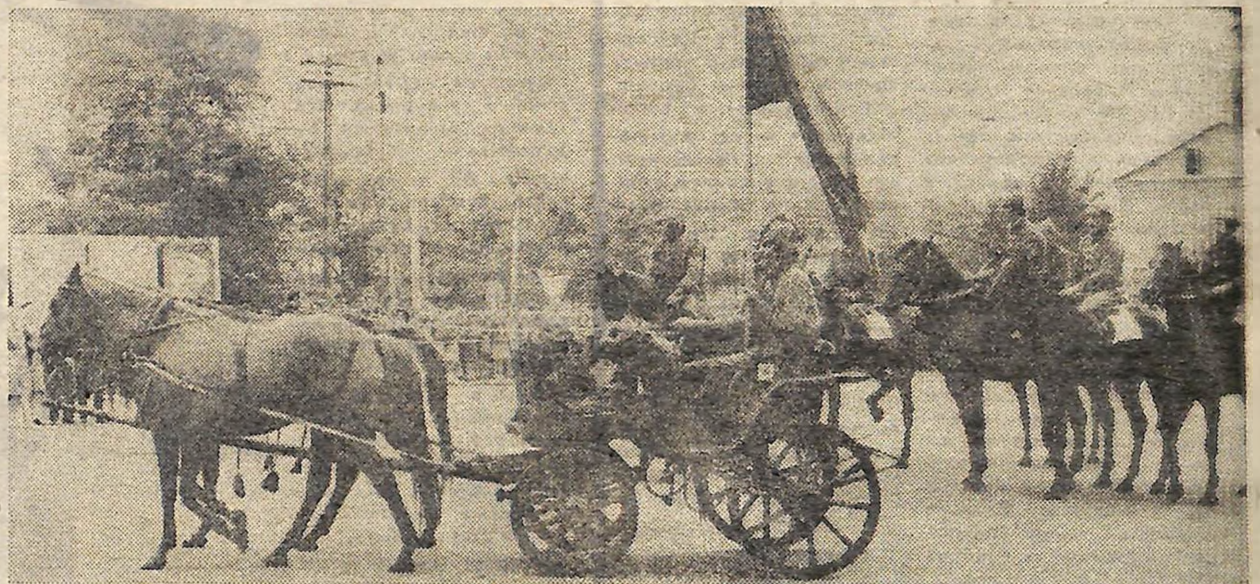
будьонний тиснув йому руку. А, по-друге, він найбільше любив коней і найкраще доглядав їх.

Бракує часу, а варто було б детально розповісти про агітаційно-художню бригаду «Горизонт» Компаніївського Будинку культури і лауреата республіканського конкурсу народно-художнього агітбригади «Вогник» заводу «Червона зірка», що входили до складу агітзагону. В їхніх програмах оживала історія комсомолу, проблеми його сьогорішнього і завтрашнього дня.

...Агітзагонівці пройшли роки, а рости: воскресили 60 літ Ленінського комсомолу, безліч червоних віх його історії, зібрали свій крок з кроком попередників. І скрізь переконувались у тому, — йшлося у спеціально випущеній листівці, — що молодь свято береже пам'ять про перших комсомольців Новоукраїнського району, очолюваних Іваном Демченком, про героїв підпільних комсомольських організацій «Партизанська іскра» і «Спартак». Своїми ділами, самовідданою працею і відмінним навчанням вони примножують славні традиції Ленінського комсомолу».

А. СЕРІКОВ,
спектор «Молодого комунара».

Фото С. МАРКОВА
і В. МАСЛЕННИКОВА.

„НАТЕ Й МІЙ ГЛЕК НА КАПУСТУ“

або Як Перше травня стало днем святого Йосифа.

● ДЕЩО ПРО РЕЛІГІЙНІ СВЯТА

ЩОБ зрозуміти, що павіть з релігійними святами може бути підласова, підробка, досить назвати характерний приклад з недавньої історії того ж християнства.

Десяток років тому папу римського дуже непокоїв день першого травня. Та і як він міг його не турбувати? Католицька церква проклала комуністів, виступає проти визвольного руху робітничого класу, а трудящі і Травня так свято відзначають. День міжнародної солідарності. І папі римському спала на думку захоплююча ідея, яку він негайно провів у життя: день першого травня він оголосив релігійним днем і святом тесляра Йосифа, який вважається батьком Ісуса Христа.

Наведений приклад лише підтверджує, що і в період раннього християнства, коли створювалися релігійні свята і обряди, їх підтасовували, «паклали» на дні вже існуючих тоді дохристиянських народних свят.

Не є винятком і найголовніше свято християнської релігії, яке стоїть вище дванадцяти головних свят. Це — воскресіння Христа, або, як його ще

називають, великдень, чи пасха, потре, за євангелієм, було встановлено на пам'ять про страждання, смерть і чудесне воскресіння сина божого.

Звідки ж у християн могла виникнути ідея про те, що бог міг померти, а потім воскреснути? Як підтверджують науковці, ця ідея не нова. Завдов до виникнення християнства різні народи вшановували спеціальні весняні свята, пов'язані з пробудженням «воскресінням» природи. Правильно поєднуючи причини цих змін, вони не могли і вважати, що Ісусе божество Сонця і релігійності, яке страждає, вмирає, потім воскресав, разом з ним божеством умирає, а з часом воскресав вся природа.

Але чи це найбільший вплив на виникнення цього свята мала іудейська релігія.

У давнину, коли євреї займалися скотарством і кочували в степах Аравії, їхнє життя цілком залежало від примх природи — від погоди, вітрів, пасовищ тощо. У них існувала віра в добрих і злих духів природи, яким євреї приносили жертви, щоб задобрити, уласкавити їх,

духів. Цією жертвою було зарізане ягня.

ПІЗНІШЕ, в XIII віці до нашої ери, коли кочові євреї напали на Палестину, де жили племена хананей, завоювали їх і за прикладом хананей перейшли до землеробства, змінивши кочовий спосіб життя на осілий. Тут євреї і звернули увагу на те, що хананей у весняне рівнодення відзначали своє свято «мацот», яке було пов'язане з початком життя в Аравії (на цей час у них першим досягав ягня). Євреї, перейшовши до землеробства, перейняли для себе це сільськогосподарське свято, замінивши його зі своїм старим святом «несах».

Пізніше, коли виникла іудейська релігія, а з нею і священна книга іудеїв тора, віруючі євреї забули підставу для цього весняного свята і почали відзначати його як день Моисея, що передав для людей відомі божі десять заповідей. Так природичне свято стало релігійним.

З появою ж християнства церква підмежувалась від інших релігій, але дні свят дохристиянських

релігій зоставалися. І ось на цей іудейський Моисей день християнство «наклало» своє свято, приурочивши його розповіді про Ісуса Христа, який після смерті воскрес. Так поєднались християнська пасха.

Але коли ж це сталося?

Якого числа і місяця? Не знає цього церква.

Але повернімося до історії. Коли пасхальне свято запроваджувалося на Русі, а це було в X столітті, то у слов'янських народів були свої свята, в які вони відзначали прихід весни; супроводжували ці свята гуляннями, танцями, веселощами та іншими ритуальними обрядами. Згадані народні звичаї змішалися з християнськими молитвами і на основі цього виникли ті пасхальні обряди, які й до наших днів супроводять свято пасхи.

Ще за сорок днів до пасхи віруючі постять, говлять, сповідаються в гріхах, причащаються. В останній тиждень перед пасхою в церкві напівтемно. Проходить страшний тиждень — період найтяжчих страждань Христа. Ведуться траурні богослужіння.

Мають своє поєднання, далече від релігійного змісту, в такі пасхальні атрибути, як печені паски, молочні продукти, яйця.

Вони ті ж дохристиянської походження.

Ще задовго до християнства, через пізню продуктивність землеробства, хліб, особливо з чистого борошна, вважався дуже цінним продуктом, і появу хліба на столі, після довгого зимового недоїдання, зустрічали з особливим радістю. Тому й виникли його в особливій формі — у вигляді відомих пасок.

Але в пасхальні дні особливо популярні це хлібні паски, а сирна, яку виникають у формі мого горбка. Це поєднується тим, що весною легше було з молочними продуктами, які найкраще було зберігати у вигляді сирну. Через те, що пасхальні приготування влаштовувались в основному на моголах предків, сирна паска набула такої форми.

Не менш цікава історія і з фарбованими яйцями. Весною вже неслися курки. Щоб задобрити духа — покровителю курей, йому підносили як їжу яйця, а щоб вони були привабливішими — обмивали кров'ю, згодом їх фарбували червоною фарбою, а ще пізніше — фарбою будь-якого кольору.

На підставі сказаного можна зробити висновок, що релігійне свято паски нічого спільного не має з тим, про що говорять церковники. Приписавши цей

день міфічному Христу, це свято, по суті, відзначають як день розквіту весни, бо дні стають більшими, оживає природа, настає гаряча пора польових робіт.

Саме про це йшлося в дохристиянський період. Тепер же пасха — свято Ісуса Христа.

ПАСХАЛЬНЕ свято використовують для активного впливу на віруючих. У дні свята посилюють проповіді терпіння, покірності і страждання. «Ісус терпів і нам велів», — повторюють священники. Це вигідно паюючим класам капіталістичних країн, адже подібні проповіді відвертають увагу трудящих від боротьби за революційну перебудову суспільства.

В умовах радянської дійсності пасхальні дні трохи відрізняються від таких же днів в інших країнах — хоч би тим, що віруючих закликають до праці на благо трудящих, до боротьби за мир. Та не треба забувати, що і в наших церквах проповіді про потойбічний світ, споглядаліне ставлення до життя, відреченість від активної боротьби за щастя на землі є найшкідливішими пережитками минулого, які заважають всебічному розвитку радянських людей, їхній творчій праці.

П. РЯБОЙ,
лектор товариства «Знання».

НАШ ОСНОВНИЙ ЗАКОН

Громадяни СРСР зобов'язані піклуватися про виховання дітей, готувати їх до суспільно корисної праці, рости гідними членами соціалістичного суспільства.

(Зі ст. 66 Конституції СРСР).

О ДНІ з моїх робочих днів почався з візиту Тані Болібок, учорашньої випускниці Олександрійського культосвітнього училища, нині працівниці читального залу нашої бібліотеки. Великі сірі очі збентежені, на щоках — рум'янець, у руках — кілька списаних аркушів. Що хвилює молодого спеціаліста з перших самостійних кроків?

— Хочу порадитися з вами, як провести з четвертокласниками конкурс на краще читання віршів про Леніна...

Що відповісти тобі, юна колег, як поведи бесіду, щоб вона запалила твою душу, а ти — душі дітей?

Тільки перед цим я закрила п'ятий том вибраних творів В. О. Сухомлинського. Там раділася з ним, як розв'язувати таке складне завдання, як вихо-

вляти дітей, планати і виставки дають дітям духовний багаж. Він і допомагає школярам активно мислити, аналізувати прочитане, ділитися знаннями з іншими, тобто поєднувати свій особистий світ із суспільним. Це також необхідна умова становлення громадянина.

«Чи завжди в житті є місце подвигу?» Все яке покоління школярів лише твір на цю тему, а значить, розмірковує над тим, що таке подвиг. «Подвиг справжнього громадянина — це високе людське щастя», — читаємо у Сухомлинського. Обов'язковим напрямом діяльності бібліотеки є пропаганда серед дітей книг про красу і велич життя відомих українських комуністів, комсомольців, піонерів. Прочитано книги із серії «Подумай революціонері». «Піонер — значить перший», «Коли їм було двадцять», «Лібі», на які дедалі зростає читальний попит (особливо читців-підлітків), їх герої — ось що великою мірою утверджує у свідомості наших дітей уявлення про громадянський подвиг.

Вчасно порекомендувати такі книги, виявити, які думки і переживання вони викликали, ствердити їх правильність чи тавтовно переказати в помилковості — ось іще один крок бібліотекаря до виховання в дітях громадянина. Це лише окремі штрихи двох напрямів комуністичного виховання — ідейно-політичного і морального. Решту: трудове і естетичне, виховання матеріалістичного світогляду — ми прагнемо поєднувати у практиці роботи, використовуючи комплексний підхід до проблеми виховання, про що було сказано на ХХV з'їзді КПРС. Адже всі ці напрями покликані допомогти в одному — у вихованні справжнього громадянина нашої Вітчизни, через це і не старіють у бібліотеці такі форми роботи, як читання конференції по книзі В. І. Леніна «Завданням спільно молоді», диспут на тему «Очисти, якою їй бути?», обговорення краєвих художніх творів лауреатів літературної премії А. Гайдара, Ч. Айтматова, Г. Троспольського, В. Кравцова, С. Маршала та інших, у яких ставляться питання виховання нашої молоді. Тому із задоволенням приходить на читання на зустрічі з жителями героїми написаних і ще не написаних книг, щоб учинити громадянства.

...Будні бібліотеки. Для мене вони дорожчі за святі. Я слухаю, як зацікавлено, з душею працює на абонементі педагог та бібліотекар Ніл Степанова, як учить цього своїх молодих колег, вачу, що жодного читача цього року не залишить без відповіді головний бібліограф, зетеран бібліотеки В. О. Шипілова. Помічаю, як прислухаються до кожного слова Л. В. Матвієнко і читачі, і співробітники; як гаряче працює комсорг Олександр Тарасенко, оцінюючи новий відділ. Відзначаю про себе, як з кожним наступним моментом читанням «За радном Конституції» підвищується професійна майстерність комсомолки Ольги Орехової. Водночас і горджуся, коли на стенді «Гайдарівська» поважаються відкриті відкриті читачів про роботу моїх колег, про те, чим і як допомогла книга. Тоді думаю: а як працювати, щоб краще, щоб коли наш учорашній читач одержить паспорт, то запису «громадянин СРСР» у ньому відповідала дійсності, а нас спонукало гордість за причетність до великого обов'язку, який довірено нам Основним Законом, — виховання нової людини?

...На прикладі життя і діяльності В. І. Леніна вміло виховують юних старший бібліограф В. В. Дема, старші бібліотекарі В. А. Шубіна та Л. П. Пойда. Підготовлені ними ленінські читання, літературні по-дорожжя по ленінських міс-

А. КОРИНЬ,
заступник директора
обласної дитячої бібліотеки імені А. П. Гайдара.

Люди, події, час.

Шістдесят літ тому, 16 вересня 1918 року, Всеросійський Центральний Виконавчий Комітет ухвалив постанову про заснування першої відзнаки Країни Рад — ордена Червоного Прапора. Ним нагороджували незламних борців за справу Леніна, тих, хто виявив особливу хоробрість і мужність при захисті революції.

Всього за громадянську війну першим бойовим орденом нагороджено близько п'ятнадцяти тисяч чоловік.

Серед орденосців — бійці і командири Червоної Армії, політпрацівники, чекісти, партизани. Масовий героїзм показували люди найрізноманітніших професій. Та історія не знала до того, щоб бойовий подвиг здійснювали літератори. Але є у світовій і радянській літературі поет, творчість якого визнано бойовим подвигом. Його першим серед наших письменників нагородили орденом Червоного Прапора.

Ім'я поета — Дем'ян Бедний.

Незадовго до смерті Генріх Гейне писав: «Я не знаю, чи заслужив, щоб труна моя була прикрашена лавровим вінком. Але на цю труну ви повинні покласти меч, тому, що я був хоробрим солдатом у війні за визволення людства». Через сто років після цього Дем'ян Бедний написав собі епітафію:

Я з ворогом віз бій за рідний свій народ,
Я з ним ділив його героїську долю...

Виходець із народу, його плоть і кров, син юбівського селянина, Юхим Придворов увесь свій талант віддав на службу народові, Вітчизні, партії. Йому було двадцять вісім років, коли вперше його вірш опублікувала більшовицька газета «Заря».

Ставши членом більшовицької партії, Д. Бедний почав листуватися з Іллічем. Відтоді ленінські думки спрямовували його поетичну творчість.

Тяжким для молодого Країни Рад був рік вісімнадцяти. У дні народження Червоної Армії Дем'ян Бедний пише свого першого вірша, присвяченого їй, — знаменитий «Комуністичну марсельєзу».

І сам поет бере зброю. Відізнав він там, де вирішується доля революції, де в запеклому поєдинку зішлись два світи. Партія посилала поета-агітатора на вирішальні фронти.

Вересень 1918-го. Кроковополітні бої за Казань. На десяте намічено штурм позицій білих. А сьомого над їхніми окопами:

Гуде-реве аероплан.
Летить папір з аероплана,
Читай, білогвардійський стан,

Послання Бедного Дем'яна!

У посланнях тих — заклики до обманутих мас, селян і робітників у солдатських шинелях. І ось Казань узятю. Поета поздоровляють, він вітає

Після виступу «МК»

«Хіба агітвагончик — зайва розкіш?»

На засіданні районного штабу «Комсомольського прожектора» заслухано секретаря комсомольської організації і начальника штабу «КП» колгоспу імені Кірова з питання «Про роботу штабу «Комсомольського прожектора» колгоспу в період збирання врожаю» та обговорено статтю «Хіба агітвагончик — зайва розкіш?», опубліковану в «Молодому комунарі» за 10 серпня цього року. Критику газети визнано справедливою. Секретареві комсомольської організації і начальникові штабу «КП» вказано на недоліки в роботі. Районний штаб «КП» намітив заходи для усунення недоліків, що мали місце в його роботі під час збирання ранніх зернових, щоб не допустити їх під час збирання пізніх культур.

Про це повідомила редакцію «Молодого комунара» перший секретар Олександрівського райкому комсомолу Надія Коробіна.

бійців. А через кілька днів Дем'ян уже під містом Пугачовим у знаменитій Чапаській дивізії. І відразу — в окопи, до бійців. Василь Іванович якось розсердився:

— Хто дозволяє тобі йти під кулі?

— Я за завданням Реввійськради відзначаю кра-

ЧЕРОМ, Я К БАГНЕТОМ

щих бійців. А вони, звісно, в окопах.

Рік дев'ятнадцятий. Південний фронт. Ранком у кімнаті політвідділу пролунав дзвінок.

— Товаришу Дем'ян, вийди. Ворог застосував нову зброю — танки. Червоноармійці подекуди не витримують двоборства зі страхіттям. Потрібен вірш. Негайно.

Вечері, перед наступом, на позиціях лунав дружний сміх червоноармійців:

— Ану, хлопче, прочитай іще раз про «танку», — просив вусатий боєць товариша. — Як ми її...

«Ванька, глянь-ка: танька, танька!...»

«Лезет, стерва, на авось!»

«Кан палець по таньку Ванька, —

Танька, глядь, полесла врозь!»

«Танкобоязні» як не було. Палала грізна зброя Юденича, руйнувались надії білогвардійців.

Рік дев'ятсот двадцять. Врангелю лютує, тримається за Крим. До зими треба знищити його. Михайло Фрунзе готує удар.

— Ех, якби нам Дем'яна Бедного. Прокламації потрібні, агітація, настрій.

І поет уже тут, у політвідділі. Миттю сідає за стіл у вагоні командуючого. На папір лягають рядки знаменитого «Маніфесту барона фон-Врангеля».

— Ну як, Михайле Василовичу, годиться?

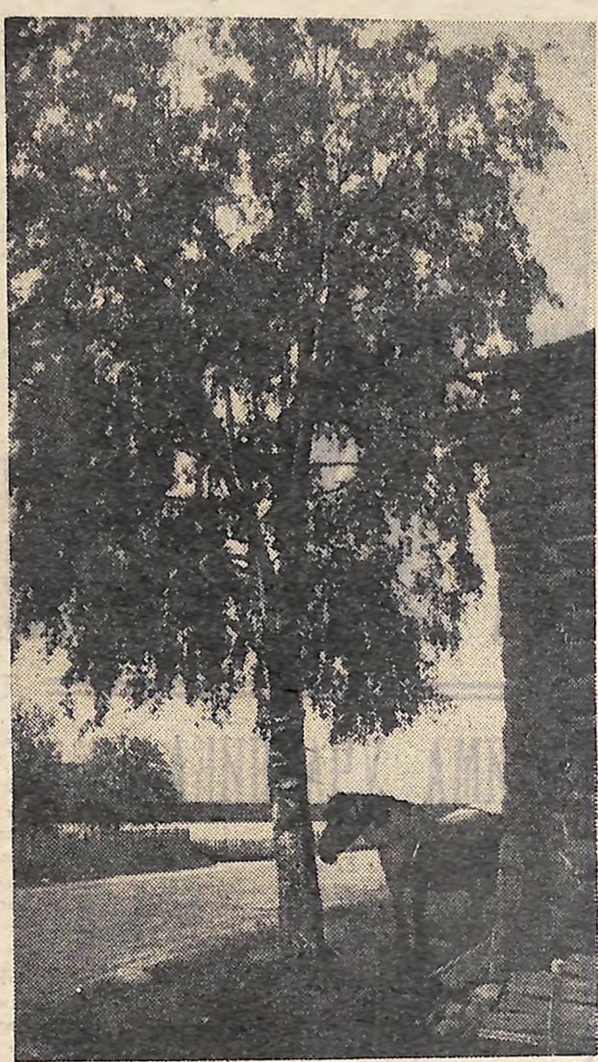
Фрунзе уважно читає, потім розкошито сміється.

— Годиться. Віддрукувати і з літаків — на позиції ворога.

Тисяч солдатів недоличився Врангелю. Люди залишили «кандидата» на російський трон і переходили на бік Червоної Армії.

Грізною зброею в роки громадянського війни було слово нашого земляка. Близько півсотні його книжок та брошур випущено в ті роки загальним тиражем у півтора мільйона примірників. З чим порівняєш цей високий подвиг поета, комуніста, борця! Подвиг, відзначений першим радянським бойовим орденом у 1923 році.

Ю. МАТІВОС.

Фотоетюд В. ГРИБА.

17 вересня — День працівників лісу

ДІМ ПІД ЗЕЛЕНИМ ДАХОМ

ЗЕЛЕНІ крони високим шатром обійняли лісову дорогу. Після недавнього дощу повітря вологе й теплувате, настояне на приливі листя, грибах, нислицях. На невеличкій галявині пишню розрослася дика яблуня, а на землі під нею — насипано, мов гороху, маленьких терпких дичок. Володимир, добре знаючи їх на смак, все ж не стримався, нагнувся, підняв одчу, надкусив і усміхнувся, згадав дитинство.

У його рідному селі Верещанках, що в сусідньому Олександрівському районі, такого лісу немає. Там неподаєк сосновий бір. А цей, листяний, Чорний ліс багатогірний, затішніший.

Професію лісника вибрав Володимир без особливих роздумів. Грапилися нагода, то і вступив до Чорноліської лісної школи. По закінченні дістав призначення у Знаменське лісництво, лісником приміського обходу. Звінак недовго, бо господарство вимагало дії — у деяких кварталах потрібно було провести рубку-догляд, а там молоді насадження звільнили від бур'янів, наблизився сезон заготівлі наслідня.

Кодись, у нелегкі післявоєнні роки, палива було обмаль. Отож і інші люди охоче в ліс. Лісничкові не доводилося довго когось умовляти: день-два попрацювати на догляді за насадженнями.

Відійшли ті роки. Тепер у новому дворі є і хороші дрова на зиму, і різні сорти вугілля. Після санітарної чи прохідної рубки ділову деревину і дрова-метрівки вивозять, а гілля так і зостається в лісі, нікому воно не потрібне. І тепер уже лісничкові нічого розраховувати на чийсь допомогу, а треба самому брати в руни бензопилку чи сокиру та й усувати наслідки небайдливості бригади лісорубів, приводити в порядок ділянку...

То нелегко. Але боліше молодому лісничкові дивитися на нупи хмизу, розкидані безладно, на загублені під час вивезення стовбури молодого граба чи стрункої липи. Нащо було нівачити дерево, якщо воно приречене трукляти обіч лісовою шляху? Ні, з таким споживач-

ним ставленням до зеленого друга володимир ніколи не змириться — не для того він тут. І, провадячи вимітку дерев, які слід зрубати і тим дати можливість іншим вільніше рости, не поспішає оглядас кожний стовбур, перед тим як поставити на ньому мітку, різцем чи клеюмом, старасться вибравувати старі і неперспективні дерева, з деформованими стовбурами, поламаними віттям. Вважає так: ліс позинем належати майбутньому, тож дбати про його багатство, потенціальні можливості можливого гектара необхідно сьогодні, щодня. Ліс — справжній і великий друг людини. А у справжнього друга не повинно бути ворогів.

Останнім часом Володимир подружився з лісником сусіднього обходу Олександром Єфремовичем Полесником. Тон усе життя в лісі, все уроки, мабуть, знає як свої п'ять пальців. Де який мурашник, де які зачіпки, де люблять ласувати молодими пагонами дерев лосі, де пролягають маршрути косуль і вепрів... до речі, все це не гірше знає і оратор Колесника Андрій Єфремович, теж один із найстаріших лісників не тільки в Знаменському лісництві, а й в усьому Чорноліському лісгоспазі.

Серед таких справжніх знавців лісу, його цінних друзів, і зростає як факт, що Володимир Шинюлов, Пристратившись до «половинки» без рушниц, Приводить у порядок мурашники, розселяє комах по різних кварталах, заготовляє зелені гілки з молодих пагонів — корм на зиму лосям і косулям. А недавно вони вдвох з Олександром Єфремовичем створили невеличкий ставок біля турбазі «Вірнісника» — місце водопою для диких тварин і звірин. Узявши він розвинуте корми до годівничих, сіль, Цих своєрідних їдальнь на території обходу є кілька, дороги до них добре знає Володимир Шинюлов.

Може, саме тому «його» господарство має назву обходу відпільної ялоєї, всі рубки-догляди з року в рік виконуються на 110—115 процентів. Бо це — для майбутнього лісу, йому на користь.

Зелені крони високим шатром обійняли лісову дорогу. Кронус не молодий господар цих місць — Володимир Шаповалов. Віти пестливо торкаються плечей лісника, веселе птаство на всі лади оспівує сонячний осінній день, своє ледь прикрашене першим багрянцем життя.

Р. МАРЧЕНКО.
Знаменський район.

Думки, відгуки, рецензії

ОЧИМА УЧАСНИКА

Ця виставка кировоградського художника, учасника боїв на Малій землі І. Ф. Бондаренка, яка експонується в міському художньому салоні, скоріш нагадує скупку, але хвилюючу розповідь про незабутній подвиг малоземельців. Грозові, обгарнені кров'ю і посум'ям сторінки Великої Вітчизняної війни перегорнув перед глядачами митець. Дивлячись його роботи, мимоволі згадуєш рядки з книги Л. І. Брежнєва «Мала земля», де він говорить: «На вулицях точилися бої. Одне за одним надходили повідомлення: взято вокзал і там водружено морський прапор; узато «Сірий особняк»; захоплено «Червоний будинок»; наші увірвалися в школу; визволено квартал 102...»

У короткі хвилини перепочинку в окопах уламком олівця робив Іван Федорович замальовки своїх бойових побратимів, відновлював на аркушах паперу фрагменти запеклих боїв.

Іван Федорович прагнув у кожному з них відбити характерну рису свого героя: трохи смутливу і водночас розважливу усмішку медсестри Лізи Трач, задумливий погляд інструктора політайдділу кировоградця І. С. Скрипченка, больо-

ве обличчя старшини ІІ статті І. О. Гардаша та інших. Від рядового до генерала розгортається перед відвідувачами виставки портретна галерея легендарних захисників Малої землі. Тих, про кого так проникливо і так чудово сказав у своїй книзі Леонід Ілліч Брежнєв: «Які ж це багатирі духу! Яка непоказна, але безмежна любов до Батьківщини, яке прагнення захистити її, ніскільки не думаючи про власне життя!»

Правдива й суворе розповідь олівця і пензля про незабутні дні малоземельців знайшла щирий відгук у багатьох відвідувачів виставки. Незважаючи на те, що вона функціонує лише кілька днів, у книзі відзвітів уже зарясніли вдячні записи кировоградців: «Великі спасибі художникові І. Бондаренку за високохудожні і глибокоідейні твори, за ту радість, що приніс він людям своїм талантом. Бажаємо художникові нових творчих успіхів», «Виставка художника І. Бондаренка цікава своїм ідейним змістом».

Очіма учасника боїв на Малій землі, очима фронтовика прочитав свої фронтові альбому кировоградський художник І. Ф. Бондаренко.

В. ВІРЧЕНКО.

На фото: у виставочному залі.

Фото В. ГРИБА.

ХТО РОБИТЬ ПОГОДУ В КОНГРЕСІ

«У Вашингтоні, куди не плюнь, майже напевно падаєш у лоббіста». Цей грубуватий жарт досить точно відбиває становище в американській столиці, яка переживає нині справжню навалу представників монополій, іменованих тут лоббістами. Їхнє завдання — обробка членів конгресу і чиновників урядових установ. Часто-густо від лоббістів, а не від конгресменів залежить доля того чи іншого законопроекту. Тільки цього року лоббістам удалося провалити законопроекти про реформу трудового законодавства, про створення управління по захисту інтересів споживачів, про обмеження плати за лікування в лікарнях.

У Вашингтоні офіційно зареєстровано близько 2000 лоббістів, але дійсне їх число досягає 15 000 і за останні п'ять років воно подвоїлося.

Природно, найкраще представлені найбільші корпорації — 300 з них мають у Вашингтоні постійних представників. Так, наприклад, концерн «Форд мотор» утримує в столиці штат із 40 лоббістів. В особливі важливі випадки самі керівники корпорації приїжджають до столиці, щоб особисто поговорити із сенатором чи членом палати представників про законопроект, який являє інтерес для цієї компанії.

При цьому монополії діють не завжди власними силами. Найбільш представницькою їхньою організацією є «Круглий стіл бізнесу», куди входять 200 керівників найбільших компаній, у тому числі «Дженерал моторс», «Мобіл ойл», «Дженерал електрик», «Дюпон», «Боінг» та ін. Активну лоббістську діяльність розвивають такі організації підприємців, як Національна асоціація промисловців і,

особливо, Торгова палата Сполучених Штатів, до якої входить 2500 місцевих відділень, 1300 комерційних організацій і 68 тисяч компаній. Торгова палата широко використовує своїх членів для проведення різних кампаній. Але найбільш напористих лоббістів, мабуть, має Національна збройова асоціація, котрій протягом багатьох років удається блокувати всі законопроекти, спрямовані на обмеження продажу вогнепальної зброї приватним особам, незважаючи на обурення громадськості США численними вбивствами та безперервним зростанням злочинності в країні.

За останній час помітно активізувалися лоббісти, які представляють ультраправі кола США. Типовою в цьому плані є «фірма» якогось Річарда Вігурі, що має постійний штат із 300 співробітників і використовує дві потужні електронно-обчислювальні машини. В розпорядженні фірми є список з 4 мільйонів адрес, за якими проживають особи з правими й консервативними поглядами. Цей список використовують для розсилки приблизно 100 мільйонів примірників агітаційних матеріалів на рік. Фірма Вігурі, наприклад, розіслала 2,5 мільйона листів із закликами протестувати проти ратифікації сенатом США договорів про Панамський канал.

Лоббісти витрачають на свою діяльність лише у Вашингтоні близько мільярда доларів на рік, хоча точну суму, звичайно, встановити важко. При цьому вони використовують для досягнення своїх цілей хабарі та інші види підкупу впливових осіб. Великого шуму наробила у Вашингтоні діяльність південнокорейського бізнесмена-шпигуна Пак Тон Суна, якому разом із зграєю інших агентів південнокорейського ЦРУ вдалося підкупити близько 100 членів конгресу і добитися прийняття законопроектів, вигідних диктаторові Південної Кореї Пак Чжон Хі. Розслідування цього скандалу тягнеться й по цей день, але конгресмени-хабарники відбулися лише легким переляком.

Не раз робилися спроби обмежити чи хоч би взяти під контроль діяльність лоббістів, але майже всі вони кінчалися провалом. Так, цього року вдалося провести через палату представників законопроект, який зобов'язував би лоббістів розкрити, хто оплачує їхні послуги і чий інтереси вони представляють. Однак законопроект цей безславно загинув у сенатській комісії в урядових справах, очолюваної сенатором Ріккіомі, який звичайно рекламує себе як вірного захисника суспільних інтересів.

С. ЄГОРОВ,
кореспондент ТАРС.
Вашингтон.

ШАНОВНІ ДРУЗИ!

Триває передплата на газети і журнали на 1979 рік! Не забудьте передплатити і свою обласну молодіжну газету «Молодий комунар».

ПЕРЕДПЛАТНА ЦІНА НА РІК — 2 КРБ. 40 КОП.
Індикс 61197.

ПЕРЕДПЛАТУ МОЖНА ОФОРМИТИ У БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ, АГЕНТСТВІ «СОЮЗДРУКУ», В Листоноші чи ГРОМАДСЬКИХ РОЗПОВСЮДЖУВАЧІВ ПРЕСИ.

Виріжте і збережіть!

ДО УВАГИ ЛЮБИТЕЛІВ СПОРТИВНИХ ЛОТЕРЕЙ

На численні прохання гравців змінено граничні строки опускання частин «Б» і «В» карток спортивних лотерей. Тепер частини «Б» і «В» карток треба опустити в ящики «Спортлото»: в четвер до 14 години — в м. Кіровограді; в середу до закінчення роботи пунктів продажу карток — у містах Олександрії і Світловодську; в понеділок до 17 години — в Добровеличківці, Олександрії, Петровому, Вілшанні, Долинській; у понеділок до 16 години — в Гайвороні, Ульянівці, Голозав'язьку; в вівторок до 17 години — в Новомиргороді, Устимівці, Малій Виспії, Новгородні, Компаніївці, Бобринці, Знам'янці, Новоукраїні.

Кіровоградський відділ реалізації «Спортлото».

Наша адреса і телефони

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДОП КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ г. Кіровоград. Газета публікується на українському мові.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Гаїнки, 2.

316050, ГСП, Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

БК 21263.

Обсяг 0,5 друк. арк.

Індикс 61197.

Зам. № 392.

Тираж 50 200.

Редатор М. УСПАЛЕНКО.